

29.11.2011

MOTIVERINGSPROMEMORIA OM KOMMUNIKATIONSVERKETS FÖRESKRIFT OM GRANSKNINGAR AV KOSTNADSREDOVISNINGSSYSTEM FÖR DEM SOM TILLHANDAHÅLLER SAMHÄLLSOMFATTANDE POSTTJÄNSTER (63/2011 M)

1. LAGSTIFTNING

Den som tillhandahåller samhällsombfattande tjänster ska enligt 28 § i postlagen (415/2011) använda ett kostnadsredovisningssystem där det av de insamlade uppgifterna framgår om priserna för olika tjänster är rimliga och hur de förhåller sig till kostnaderna.

Den som tillhandahåller samhällsombfattande tjänster ska välja en sådan revisor som avses i revisionslagen (459/2007) för granskning av företagets kostnadsredovisningssystem i samband med revisionen av företaget. Revisorn ska upprätta en berättelse över granskningen som ska lämnas till Kommunikationsverket.

Enligt 30 § i postlagen får Kommunikationsverket meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter och vilket material revisorns berättelse ska innehålla. Kommunikationsverkets föreskrifter kan gälla allmänna uppgifter om det granskade företaget och sättet för granskning, det material som varit föremål för granskningsskyldigheten samt kriterier genom vilka det kan konstateras om företagets verksamhet motsvarar de skyldigheter som det ålagts i fråga om kostnadsredovisningssystemet. Föreskrifterna kan även gälla det material som bifogas revisorns berättelse.

Den som tillhandahåller samhällsombfattande tjänster ska enligt 30 § i postlagen ge in berättelsen till Kommunikationsverket före utgången av den augusti månad som följer på utgången av tillhandahållarens räkenskapsperiod. Kommunikationsverket ska årligen publicera en berättelse om hur kostnadsredovisningssystemen iaktas i företagen.

2. MOTIVERING TILL FÖRESKRIFTEN

1 § Tillämpningsområde

Föreskriften ska tillämpas på granskningar av kostnadsredovisningssystem i de postföretag som genom Kommunikationsverkets beslut ålagts en skyldighet enligt 23 § i postlagen att tillhandahålla samhällsombfattande tjänster.

2 § Granskning av kostnadsredovisningssystemet

I paragrafen uppräknas de ärenden som revisorn åtminstone ska bedöma i samband med granskningen av kostnadsredovisningssystemet. Vid granskningen ska revisorn bedöma följande ärenden:

1) Ger beskrivning av kostnadsredovisningssystemet för den som tillhandahåller samhällsombfattande tjänster en riktig och tillräcklig bild av det kostnadsredovisningssystem företaget använder och av dess koppling till prissättning.

29.11.2011

Med en riktig och tillräcklig bild avses att man utifrån beskrivningen av kostnadsredovisningssystemet kan få en sanningsenlig bild av hur kostnader för den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster fördelas steg för steg från transaktionerna i bokföringen och från övriga bakgrundsuppgifter till kostnader som ligger till grund för prissättningen av de reglerade tjänsterna. Övriga bakgrundsuppgifter är bland annat kostnadsdrivare, avskrivningsmetod och avskrivningstider i bokföringen, bundet kapital samt avkastningsgrad för bundet kapital.

Revisorn ska också bedöma om de indirekta posternas fördelningsprinciper som anges i beskrivningen av kostnadsredovisningssystemet motsvarar de fördelningsprinciper som tillämpats i kostnadsredovisningen. Beskrivningen av kostnadsredovisningssystemet ska ge en sanningsenlig bild också av de fördelningsprinciper som företaget använder för indirekta poster.

2) Har kostnadsredovisningen utförts enligt Kommunikationsverkets föreskrift 62/2011 M.

Den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster ska utföra kostnadsredovisningen enligt Kommunikationsverkets föreskrift om kostnadsredovisningssystem och beskrivningar av systemen för dem som tillhandahåller samhällsomfattande posttjänster (62/2011 M). Revisorn ska vid granskningen bedöma huruvida kostnadsredovisningen för den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster har utförts på det sätt som föreskriften förutsätter.

3) Finns det ett klart samband mellan kostnadsredovisningssystemet för den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster och de reglerade tjänsternas prissättning.

Prissättningen för reglerade tjänster ska bygga på priskalkylerna. Det ska finnas ett klart samband mellan prissättningen och priskalkylen. Priskalkylerna ska basera sig på de kostnadsuppgifter som företagets kostnadsredovisningssystem producerar. Kostnadsredovisningssystemet ska möjliggöra uppgörandet av priskalkylerna inte bara för den avslutade redovisningsperioden utan också för den pågående redovisningsperioden. Priskalkylerna är inte enbart bundna till föregående eller innevarande redovisningsperiod, utan de kan delvis också basera sig på en uppskattad utveckling, t.ex. på grundade volymprognoser.

4) Har priskalkylerna för de reglerade tjänsterna härletts från kostnadsredovisningssystemet.

Den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster ska, innan den fastställer eller ändrar priserna för reglerade tjänster, uppgöra en priskalkyl för kostnaderna för dessa tjänster. Kommunikationsverket samlar årligen in priskalkyler som gjorts enligt de modeller som finns i motiveringspromemorian om Kommunikationsverkets föreskrift om kostnadsredovisningssystem och beskrivningar av systemen för dem som tillhandahåller samhällsomfattande posttjänster (62/2011 M).

Revisorn ska kontrollera att kostnaderna i priskalkylen är härledda från uppgifterna i kostnadsredovisningssystemet för den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster. Revisorn förutsätts dock inte ta ställning till lagenligheten i de reglerade tjänsternas prissättning eller kostnadsorientering. Revisorn ska ta ställning till sambandet mellan kostnadsuppgifterna enligt kostnadsredovisningssystemet och prissättningen.

29.11.2011

5) Beträffande vilka reglerade tjänster existerar sambandet mellan priskalkylerna och prissättning.

Priserna för reglerade tjänster ska bygga på priskalkylerna. Det måste finnas ett klart samband mellan prissättningen av de reglerade tjänsterna och priskalkylen.

De i paragrafen avsedda reglerade tjänsterna är

postförsändelser som enligt 15 § i postlagen hör till de samhällsomfattande tjänsterna:

- 1) brevörsändelser som väger högst två kilogram, som betalas genom allmänt använda kontantbetalningssätt och som användaren har möjlighet att lämna till ett insamlingsställe för att transporteras av ett postföretag,
- 2) postpaket som väger högst tio kilogram och som betalas genom allmänt använda kontantbetalningssätt och som användaren har möjlighet att lämna till ett verksamhetsställe för post eller något annat lämpligt ställe för att transporteras av ett postföretag och hämta från ett sådant verksamhetsställe,
- 3) postörsändelser som väger högst tjugo kilogram som ankommer till landet, samt
- 4) rekommendations- och försäkringstjänster för de postörsändelser som avses i 1 och 2 punkten

samt följande posttjänster som ska tillhandahållas till ett kostnadsorienterat pris:

- 1) vidarebefordring av brevörsändelser som inlämnats av misstag för att förmedlas av ett annat postföretag enligt 36 § i postlagen,
- 2) utlämnande av uppgifter ur postnummersystemet enligt 37 § i postlagen,
- 3) utlämnande av adressatens namn- och adressuppgifter samt uppgifter om uppdrag som gäller ändringar i utdelningen enligt 38 § i postlagen, och
- 4) tillträde för ett annat postföretag till postboxar som är i postföretagets besittning eller till någon annan sådan konstruktion där adressatens adressplats finns enligt 39 § i postlagen.

De reglerade tjänsterna kan ändras om det blir förändringar i lagstiftningen.

6) På vilket förfarande baserar sig prissättningen för de reglerade tjänsterna, om sambandet inte har konstaterats.

Om den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster inte har fastställt priset för de reglerade tjänsterna enligt priskalkylen ska revisorn reda ut på vilken grund företaget har fastställt priset för den reglerade tjänsten samt redovisa grunderna i berättelsen över granskningen.

7) På vilka informationskällor baserar sig uppgifterna i kalkylerna.

Av berättelsen över granskningen ska framgå hänvisningar till informationskällorna till volymbaserade och ekonomiska sifferuppgifter som revisorn har översett vid granskningen.

29.11.2011

3 § Innehåll och bilagor i berättelsen över granskningen

Paragrafen omfattar bestämmelser om de innehållsmässiga minimikraven i revisorns berättelse över granskningen. Berättelsen ska åtminstone omfatta de ärenden som nämns i 2 § i föreskriften. Berättelsen ska dessutom innehålla en förteckning över de reglerade tjänster som granskningsåtgärderna har hänfört sig till och revisorns observationer och de brister som framkommit under granskningen.

I 2 mom. i paragrafen föreskrivs vilka allmänna uppgifter berättelsen över granskningen ska innehålla. De allmänna uppgifterna behövs för att identifiera revisionsobjektet och för att det ska vara lättare att jämföra berättelserna. Med sättet att utföra granskningen avses att det av berättelsen ska framgå med vilka metoder och i vilken omfattning granskningen har genomförts.

Priskalkylerna är inte bundna vid en viss redovisningsperiod. Den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster visar i priskalkylen de kostnader som hänför sig till en reglerad tjänst, vilka utgör grunden för pris-sättningen. Revisorns granskning gäller priskalkyler som den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster har visat samt frågan om uppgifterna i priskalkylerna kan härledas från kostnadsredovisningssystemet. Vid granskningen ska revisorn bedöma om företagets priskalkyl och den pris-sättning som gäller vid granskningstidpunkten ett samband med varandra.

Enligt föreskriften ska den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster lämna priskalkyler för reglerade tjänster till Kommunikationsverket som bilaga till berättelsen över granskningen. Kommunikationsverket samlar årligen in priskalkyler som gjorts enligt de modeller som finns i motiveringspromemorian om Kommunikationsverkets föreskrift om kostnadsredovisningssystem och beskrivningar av systemen för dem som tillhandahåller samhällsomfattande posttjänster (62/2011 M).

Kommunikationsverket sänder priskalkyler till den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster på förhand i elektronisk form för att tillhandahållaren kan upprätta kalkylerna. Den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster lämnar berättelsen över granskningen och priskalkylerna till Kommunikationsverket så fort som möjligt efter granskningen av kostnadsredovisningssystemet, dock senast före utgången av den augusti månad som följer på utgången av tillhandahållarens räkenskapsperiod.

Kommunikationsverket publicerar årligen en berättelse om hur kostnadsredovisningssystemen iakttas. Kommunikationsverkets berättelse om iakttagande av kostnadsredovisningssystem är en offentlig handling.

Kommunikationsverket behandlar priskalkyler som fogas till berättelsen över granskningen av kostnadsredovisningssystemet som sekretessbelagda handlingar på basis av 24 § 1 mom. 20 punkten i offentlighetslagen (1999/621).

4 § Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Föreskriften träder i kraft den 1 januari 2012 och gäller tills vidare.

29.11.2011

Föreskriften tillämpas på granskningar av kostnadsredovisningssystem som genomförs år 2012 och därefter.

Enligt övergångsbestämmelsen i 2 mom. ska föreskriften tillämpas på den som tillhandahåller samhällsomfattande posttjänster då föreskriften träder i kraft tills Kommunikationsverket gör en bedömning av marknaden och utifrån bedömningen gett beslut om att ålägga skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster.

5 § Erhållande av upplysningar och publicering

Paragrafen innehåller standarduppgifter om var föreskriften är tillgänglig.